

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 10-1908)

Originalt emne

Byraadet

Byraadet/Forretningsorden, Udvalg

Teater

Teater/Aarhus Teater

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 16. juli 1908](#)
- 2) [Byrådsmødet den 12. november 1908](#)
- 3) [Byrådsmødet den 17. december 1908](#)
- 4) [Byrådsmødet den 11. marts 1909](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 16. juli 1908 - side 9

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 10-1908)

Konsul Drescher valgtes til Medlem af samtlige Udvalg, Kommissioner m. v., af hvilke afdøde Fabrikant Lottrup var Medlem. Ligeledes valgtes Hr. Drescher til Medlem af Aarhus Teaters Bestyrelse.

7. Indstilling fra Forskønnelsesudvalget om Fjernelse af nogle Træer ud for Dr. Priors Have paa Fredenstov.

Jul. Andersen meddelte, at der efter Dr. Priors Ønske for et Par Aar siden var blevet fjernet et Par af Træerne udenfor Doktorens lille trekantede Have ved Fredenstov, og at Doktoren

nu atter ønskede at fjerne nogle af de tilbageblevne Træer, fordi de tog Lys og Luft bort fra hans Klinik. Alle 5 Træer var lange og ranglede, saa i og for sig skete der ingen Skade, om de alle kom bort, og Udvalget skulde derfor henstille til Byraadet at faa Bemyndigelse til at fjerne nogle af Træerne efter Udvalgets Skøn.

Rahr kunde ikke indrømme, at Træerne var ranglede, men syntes tværtimod, at de pyntede. Det syntes ham derfor Synd at fjerne Træerne, som han forøvrigt ikke vidste tilhørte Byen. Hvor der var Træer, burde de bibeholdes.

Magnus Nielsen mente, at man nok kunde tillade Træernes fjernelse, hvis Dr. Prior vilde sætte et smukt Jerngitter i Stedet.

Jul. Andersen antog ikke, Dr. Prior havde noget imod en Forhandling om enten at sætte et Jernstakit i Stedet eller plante mindre Træer.

Rahr kunde nok gaa med, hvis der kom noget smukt i Stedet for Træerne.

Det vedtoges at overlade Sagens Ordning til Udvalget gennem Forhandling med Dr. Prior. Spørgsmaal fra Bestyrelsen for Christian den Niendes Børnehjem om Fastsættelse af Lønnen for Forstanderen for Hjemmet.

Formanden meddelte, at Børnehjemmets Bestyrelse ønskede Bemyndigelse til at opslaa Bestyrerpladsen vakant nu, da det ikke godt kunde udsættes til efter Ferien.

Lønspørgsmaalet kunde maaske overdrages til Bestyrelsens Afgørelse eller afgøres senere, dog kunde man vel allerede nu fastslaa Begyndelseslønnen til f. Eks. 2000 Kr. plus fri Station.

Jul. Andersen forekom det, at 2000 Kr. var for lidt. Hvis man vilde have en Mand, der egnede sig til Stillingen, maatte man sætte ham i Klasse med en veltjent Lærer. Desuden inaatte det erindres, at der var Brug for baade Forstanderen og Hustruens fulde. Arbejdskraft. En Løn af 2500 Kr. stigende til 3000 plus fri Station maatte der derfor under alle Omstændigheder fastsættes. Endvidere maatte der ogsaa træffes Bestemmelse om Pensionsforholdene.

Formanden kunde godt gaa med til en Begyndelsesløn paa 2500 Kr.

Jakob Jensen var mest stemt for at vente med at udbyde Pladsen, til Hjemmets Regulativ og Bestyrerens Løn var fastsat. En Begyndelsesløn af 2000 Kr. plus fri Station vilde være fuldt ud en Overlærerløn, saa der var ingen Anledning til at overskride denne Sum. Forøvrigt

kunde man ligesaavel ansætte en Kvinde, da det var paa Husmoderen, den største Del af Arbejdet, Omgangen med Børnene og Husgerningen, kom til at hvile.

Formanden gjorde opmærksom paa, at Bestyrelsen ønskede Forstanderen ansat først for at kunne forhandle med ham om Reglementet. Sagen hastede, hvis Hjemmet skulde aabnes til Efteraaret.

Simonsen fandt det for vagt at sætte Begyndelseslønnen til 2000 Kr. plus fri Station, da det for en ugift vilde være en forholdsvis lille Løn, men for en Mand med en meget stor Familie kunde blive en vel stor Løn. Man maatte ind paa en Ordning, hvorefter en Mand med en stor Familie selv kom til at bære en Del af Familiens Underhold, og derfor maatte man have en Beregning for, hvor meget der skulde betales for Lejlighed og for Kost for Mand og Hustru. Det hele Lønspørgsmaal maatte helst fastsættes paa Forhaand, men hvis det var nødvendigt at skaffe en Forstander hurtigt, kunde det godt vente noget med at udarbejde Reglementet.

Mikael Johansen var forbavset over, at denne Sag skulde behandles af Byraadet, da Hjemmet jo skulde være en selvejende Institution. Tanken om at ansætte en Kvinde var udmærket, da en gift Mand med mange Børn vilde tage for meget af Hjemmets Plads. Bestyrelsen maatte vælge Forstanderen, og denne kunde under ingen Omstændigheder være med til at fastslaa Reglementet for sig selv. Han vilde foreslaa Sagen udsat.

Formanden hævdede at Begrebet "selvejende Institution" var noget af en Talemaade. Med Reglementet mentes ikke alene det, der skulde gælde for Forstanderen, men navnlig det, der angik Hjemmets hele Drift.

Sabroe mente, at der allerede kunde have været Tale om at indgaa til Staten med Andragende om et Beløb til Hjælp til Hjemmets Drift. I Rigsdagen var man fra alle Sider enig om, at det var en Fejl, at den Slags Institutioner var overladt til det private Initiativ. Hvis Hjemmet skulde træde i Kraft til Efteraaret, burde man i Tide kræve Statens Deltagelse i Udgifterne. Rent bortset fra at Taleren og hans Hustru vilde søge Bestyrerpladsen, maatte han gøre gældende, at det væsentlige for ham var, at Hjemmet kom paa Højde med de bedste, og til alle de gode Hjem var der knyttet baade en Mand og en Kvinde, Mand og Hustru. At Kvindens Arbejde blev det væsentlige, var utvivlsomt, men Mandens Arbejde kunde ej heller undværes. Og Kvinden burde være Moder. Han maatte derfor bestemt advare imod at antage en ugift.

Filtensborg syntes, at Bestyrelsen maatte overveje de forskellige Principper, inden man gik videre.

Formanden var klar over, at man maatte opgive Tanken om at begynde til Efteraaret, hvis Sagen skulde udsættes.

Jakob Jensen fandt det naturligt, at Bestyreren blev taget med paa Raad angaaende Reglementet for Hjemmets Drift, men det Reglement, som skulde gælde for Bestyreren personlig, maatte selvfølgelig udarbejdes, inden han blev ansat. Han var enig med dem, der mente, at den Kvinde, der blev ansat ved Hjemmet, burde være Moder. Hvis der skulde diskuteres om, hvorvidt Hjemmet skulde være selvejende eller ej, maatte han bede Medlemmerne læse den Forhandling, der blev ført, da Hjemmet blev besluttet.

Magnus Nielsen slog fast, at Hjemmet var en selvejende Institution, og at Bidragene var indkommet under denne Forudsætning. Skulde Hjemmets Virksomhed begynde til November, maatte der snarest antages en Bestyrer, særlig for Indretnings og Inventariets Skyld. Den bedste Maade at lønne Bestyreren paa var med en fast Løn plus Bolig, Lys og Varme og saa Betaling for hver Mund. Børnene maatte saa medregnes til deres 14 Aar.

Simonsen saa ingen Anledning til at diskutere, hvad selvejende vilde sige, da Spørgsmaalet nu kun drejede sig om Opslag af Pladsen som Forstander. Lønnen maatte fastsættes til en bestemt Sum med Fradrag for Bolig og Kost til hver Person. Han maatte fraraade at komme ind paa en Bestemmelse om, at Bestyreren ikke maatte have Børn over 14 Aar hjemme.

Mikael Johansen hævdede, at det spillede en stor Rolle, om Hjemmet skulde være selvejende eller ej, og at det var slaaet fast, at det var selvejende. Byraadet skulde altsaa ikke vælge Forstanderen, med hvis Valg det for øvrigt ikke hastede saa stærkt, da Hjemmets Virksomhed nok kunde udskydes til Januar eller Februar. Reglementet for Forstanderen maatte i alt Fald udarbejdes først, og derfor maatte han atter anmode om at faa Sagen udsat.

Harald Jensen gjorde opmærksom paa, at Begrebet "selvejende" var ret vagt, hvad den selvejende Institution "Himmelbjerggaarden" var et godt Bevis for. Det forekom ham, at Hjemmet burde styres af et Ægtepar, og han var uenig med dem, der mente, at Lønnen skulde rette sig efter Bestyrerens Families Antal Medlemmer. Naturligvis skulde den fri Station værdsættes, men en Mund mere eller mindre spillede ingen Rolle. Han syntes, at en

Begyndelseløn paa 2500 Kr. var vel stor, og oplyste, at Forstanderen paa "Himmelbjerggaarden" hidtil havde haft 1400 Kr. plus fri Station, men at Pengelønnen nu var hævet til 1800 Kr. stigende til 2600 Kr.

Magnus Nielsen maatte bestemt holde paa, at der blev ansat et Ægtepar, da Hjemmet baade skulde være Optagelseshjem og Børnehjem. Selvfølgelig havde han ment 18 Aar og ikke 14 Aar som Maksimumsalder for de Børn, Forstanderen maatte have hjemme.

Sabroe forstod ikke Hr. Simonsens Udtalelser, hvis der skulde være Tale om at ansætte et Ægtepar. Med Hensyn til Begrebet "selvejende" maatte han hævde, at Hjemmet ikke skulde underholdes af private, men af Stat og Kommune.

Harald Jensen syntes, det var urigtigt af Bestyrelsen at henvende sig til Byraadet uden nogen Angivelse af, hvorledes Hjemmet skulde drives og Bestyreren ansættes. Dette Hjem vilde dog blive noget forskellig fra Hjem af lignende Art.

Formanden forekom det, at Byraadet var noget ubehersket i sin Forhandling, da der kun var stillet et Spørgsmaal til Raadet, som altsaa ikke behøvede at komme ind paa de mange Principspørgsmaal.

Simonsen gjorde opmærksom paa, at han havde stillet Forslag om at besvare Bestyrelsens Spørgsmaal derhen, at Lønnen skulde beregnes efter en fast Sum, hvis Størrelse han ikke havde Betænkelighed ved at lade Bestyrelsen fastsætte.

Formanden forstod godt Hr. Simonsens Forslag, men maatte, da der fra flere Sider blev protesteret, og da Sagen ikke havde været paa Dagsordenen, finde det rigtigst at udsætte Sagen.

Jul. Andersen mente, at der kunde regnes med en Familie paa 4 Medlemmer som Norm og saa Fradrag for hvert overskydende Barn over Konfirmationsalderen og over 18 Aar.

Sagen udsattes.

Uddrag fra byrådsmødet den 12. november 1908 - side 7

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 10-1908)

Til Medlem af Bestyrelsen for "Aarhus Teater" valgtes Samuelson i Stedet for Sabroe.

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 10-1908)

Til Medlemmer af Amtsskolerådet genvalgtes fra 1. Januar 1909 at regn; Jul. Andersen, Jakob Jensen, Mikael Johansen og; Muller og valgtes, i Stedet for Folketingsmand Sabroe for Resten af dennes Funktionstid, der udløber den 31. December 1910, Moustén.

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 10-1908)

Til Hegnssynsmænd efter Lov af 6. Marts 1869 § 14 og Vurderingsmænd efter Lov af 25. Marts 1872 genvalgtes Overretssagfører W. Langballe, Fabrikant Jul. Andersen og Købmand J. Christensen ; Suppleant Vognmand Mads Nielsen.

Til Strandsynsmænd efter Lov af 23. Januar 1862 genvalgtes Overretssagfører W. Langballe og Vognmand J. C. Dyhr.

Til Medlem af Oversundhedskommissionen genvalgtes Mikael Johansen.

Til Voldgiftsmænd for Jagtafløsningen genvalgtes Overretssagfører Kier og Købmand Schourup.

